

Jelentés a textilipari vállalatok energia-hatékonyságát támogató beruházások pénzügyi ösztönzőiről

Áttekntés a textilipart érintő energiahatékonysági pénzügyi ösztönzőkről Magyarországon.

Témaveztők: TMTE

Utolsó frissítés: **2016 szeptember**

Tartalom jegyzék

Köszönetnyilvánítás.....	3
SET bemutatása.....	4
1 Hazai pályázati támogatási lehetőségek	5
1.1 Az energiahatékonyság növelésének hazai kormányzati támogatásai.....	5
1.1.1 Gazdaságfejlesztési és innovációs operatív program (GINOP)	11
1.1.2 Környezeti és Energhatékonyág Operatív Program (KEHOP)	13
1.1.3 Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP)	15
1.2 Energhatékonyág további pénzügyi ösztönzői	17
1.2.1 MFB Vállalkozásfinanszírozási Program	17
1.2.2 A megújuló energia működési támogatás	18
Kilátások és következtetések.....	20
Irodalom	22

Jogi nyilatkozat

A kiadvány tartalmáért a kizárólagos felelősség a szerzőket terheli. Ez nem tükrözi feltétlenül az Európai Unió, illetve bármely említett szervezet véleményét, hacsak erre nem történik külön utalás.

Az EASME, az Európai Bizottság, a SET projekt konzorcium közösen vagy annak egyes partnerei nem tehetők felelőssé semmilyen felhasználásért, tartalomért és a bennük foglalt információkért.

Tartalma egyszerűsített, és tájékoztató jellegű. A dokumentum tartalma nem tekinthető teljeskörűnek.

Az EU-s és a nemzeti jogszabályokat és hivatalos dokumentációkat egyeztetni kell.

Köszönetnyilvánítás

A SET projekt (szerződés száma IEE / 13/557 / SI2.675575) az IEE Intelligens Energia Európa program keretében, az Európai Unió által irányított EASME, az Európai Bizottság végrehajtó hivatalának társfinanszírozásával valósult meg a kkv-k számára.

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

SET bemutatása

SET - Energia Megtakarítás a Textilipari KKV-k számára - egy együttműködési projekt annak érdekében, hogy az európai textilipari KKV-k energia-hatékonyságát javítsa, kézzelfogható és számszerűsíthető gazdasági és erőforrás hatékonysági előnyöket biztosítson.

A SET-ről további információ a www.eurate.eu/set honlapon található.

A SET projekt része az Energy Made-to-Measure” Méretre Szabott Energia kampánynak, amely 2016-ig tart, és több, mint 300 textil és ruházati vállalkozást (főleg kkv-kat) tesz képessé arra, hogy hatékonyabbá váljanak az energiafelhasználásban.

Aktuális hírek a az Energy Made-to-Measure csoportban is találhatóak

1 Hazai pályázati támogatási lehetőségek

1.1 Az energiahatékonyság növelésének hazai kormányzati támogatásai

Magyarország III. Nemzeti Energhatékonyági Cselekvési Terve (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:315:0001:0056:Hu:PDF>), a 2014-2020 közötti programozási időszakra, az alábbi energiahatékonysági és megújuló energiaforrások alkalmazását elősegítő támogatásokkal tervez:

Tervezett energiahatékonysági programok a Környezeti és Energhatékonyági Operatív Programban (KEHOP)

PRIORITÁS	INTÉZKEDÉS	TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉG	KEDVEZMÉNYEZETTI KÖR
KEHOP Prioritás 5: Energhatékony- ság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása	Hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáram- termelés elősegítése (5.1.)	<ul style="list-style-type: none"> - olyan – csak villamos energiát, vagy hő-és villamos energiát kapcsoltan előállító – erőművek létesítése, amelyek a megújuló energiaforrás felhasználásával megtermelt villamos energiát közvetlenül a hálózatba táplálják. A következő megújuló technológiák támogathatóak: Biomassza (ide értve minden, biológiailag lebomló szerves anyagot); Biogáz termelés és felhasználás; Geotermikus energia alkalmazása; Napenergia hasznosítása; 10 MWe alatti teljesítményű vízerőművek, valamint a folyómedrekbe telepített, jellemzően néhány 100 kWe teljesítményű, ún. áramlásos és úsztatótturbinák; - a hálózat szabályozásához hozzájáruló villamos energia-tároló rendszerek, valamint egyéb eszközök támogatása. - megújuló energetikai projektek előkészítése. 	- gazdasági társaságok
	Épületek energhatékony- sági korszerűsítése megújuló energiaforrások	<ul style="list-style-type: none"> - a lakóépületek, a központi költségvetési szervek, valamint a KMR területén az önkormányzatok tulajdonában álló középületek, továbbá az 	<ul style="list-style-type: none"> - lakosság - központi költségvetési szervek, - állami közfeladatot ellátó nonprofit szektor (kivéve önkormányzat),

	<p>alkalmazásának kombinálásával (5.2.)</p>	<p>állami közfeladatot ellátó nonprofit szervezetek épületeinek energiahatékonysági és megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló korszerűsítései</p> <ul style="list-style-type: none"> - KMR területén az egyes, közszolgáltatást ellátó intézmények által használt önkormányzati tulajdonú épületek energetikai szempontú felújítása és megújuló energia alkalmazása, - az önkormányzati tulajdonban lévő, lakófunkciót betöltő épületek energiahatékonyság növelő beruházásai KMR területén <p>Kizárólag a fenti feltételeknek megfelelő épületek esetében:</p> <ul style="list-style-type: none"> - épületek hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségeinek csökkentése, megújuló energiaforrások alkalmazása (elsősorban napelemek, napkollektorok telepítése, biomassza, geotermikus energia hasznosítása, hőszivattyú alkalmazása) - intézmények fűtési, hűtési és használati melegvíz-rendszereinek korszerűsítése, - épületeken belül az épületek energiafelhasználásának csökkentését szolgáló világítási rendszerek korszerűsítése, - közszféra részére: „soft” típusú energiagazdálkodási eszközök elterjesztése, amelyek az energiafelhasználás nyomon követésével (monitoringjával), folyamatos szabályozásával csökkentik az energiafogyasztást (mérő- és szabályozó berendezések beszerzése valamint az ezek alkalmazásához szükséges oktatás, képzés, betanítás és a környezeti minőségbiztosítás) 	<ul style="list-style-type: none"> - egyházak, - többségi állami tulajdonú gazdasági társaságok, - KMR területén lévő helyi önkormányzatok, - KMR területén lévő helyi önkormányzati többségi tulajdonú gazdasági társaságok
--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - 2019 előtt központi költségvetési szervek esetében, mintaprojekt jelleggel új, közel nulla energiaigényű épületek létesítése, - projekt előkészítés. 	
	Távhő és hőellátó rendszerek energetikai fejlesztése, illetve megújuló alapra helyezése (5.3.)	<ul style="list-style-type: none"> - új megújuló energiaforrás alapú távhőtermelő létesítmények kialakítása, a régi elavult, rossz hatásfokú termelő egységek korszerűsítése, energiahatékonyság növelése; - elosztórendszerek, primer vezetékhalozatok cseréje, magas vezetési vezetékek hőszigetelése és föld alá helyezésével történő korszerűsítése, hőközpontok felújítása, szétválasztása, szabályozó- és telemechanikai rendszerek beépítése, új fogyasztók bekapcsolása, távhűtés (hőhajtású fűtés) fejlesztése, valamint új kooperációs és piacbővítő gerincvezetékek kiépítése 	<ul style="list-style-type: none"> - távhőszolgáltatók - távhőtermelő gazdasági társaságok
	Szemléletformálási programok (5.4.)	elsősorban a tanulókat és gyermekes családokat megmozdító programok támogatása, amelyek felhívják a figyelmet az energia- és klímatudatos viselkedések előnyeire	<ul style="list-style-type: none"> civil szervezetek, - egyházak, - önkormányzatok, - nevelési-oktatási intézmények, - központi költségvetési szervek

Tervezett energiahatékonysági programok a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban (TOP)

PRIORITÁS	INTÉZKEDÉS	TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉG	KEDVEZMÉNYEZETTI KÖR
TOP Prioritás 3: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten városi területeken	Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése	<ul style="list-style-type: none"> - az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energiahatékonyság-központú rehabilitációja, az épületek hőszigetelésének javítása, - az önkormányzati tulajdonú épületek intézmények és infrastruktúra energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása, - önkormányzat által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása komplex fejlesztési programok keretében, - önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP) elkészítésének támogatása 	<ul style="list-style-type: none"> - helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, - önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, - intézmények, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget, - a szemléletformáló akciók esetében ezeken túlmenően civil szervezetek; - a város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében
TOP Prioritás 6: Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban	Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése	<ul style="list-style-type: none"> - az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energiahatékonyság-központú rehabilitációja, az épületek hőszigetelésének javítása - az önkormányzati tulajdonú épületek intézmények és infrastruktúra energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása - önkormányzat által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása komplex fejlesztési programok keretében. - önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP) elkészítésének támogatása 	<ul style="list-style-type: none"> - megyei jogú városok önkormányzatai, - megyei jogú önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, - intézmények, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget, - a szemléletformáló akciók esetében ezeken túlmenően civil szervezetek; - a város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő - megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek -

Tervezett energiahatékonysági programok a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Programban (VEKOP)

PRIORITÁS	INTÉZKEDÉS	TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉG	KEDVEZMÉNYEZETTI KÖR
VEKOP Prioritás 5: Az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása	Vállalkozások energiahatékonyság-, valamint megújuló energia növelését célzó fejlesztéseinek támogatása.	<ul style="list-style-type: none"> - az épületek hőtechnikai adottságainak javítását, hőveszteségeinek csökkentése, - megújuló energiaforrások alkalmazása (elsősorban napelemek, napkollektorok telepítése, biomassza, geotermikus energia hasznosítása, hőszivattyú alkalmazása), - a fűtési, hűtési és használati melegvíz-rendszerek korszerűsítése, - az épületeken belül világítási rendszerek korszerűsítése, - gazdasági-termelési folyamat közvetlen hő- és/vagy villamosenergia igényének részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrások felhasználásának növelése által (támogathatók pl. napelem, napkollektor, biomassza, vízenergia alkalmazása és a termelés során keletkező hulladékhő hasznosítása), - alacsony energiahatékonysággal rendelkező meglévő technológiai (termelő) eszközök korszerűsítése, - Közép-magyarországi régióban a vállalkozások energiahatékonyságot, valamint megújuló energia növelését célzó projektjeinek vissza nem térítendő forrással való, valamint kombinált pénzügyi eszközzel történő támogatása - Közép-magyarországi régióban lévő vállalkozások számára a KEHOP 5. prioritás 1. intézkedését célzó projektek pénzügyi eszközökkel történő támogatása 	- gazdasági társaságok a Közép-magyarországi régióban
	Energiahatékonyság és megújuló energia felhasználás növelését célzó projektek külső forrásbevonási lehetőségeinek javítása a Közép-magyarországi régióban	<ul style="list-style-type: none"> - KEHOP 5. 2. intézkedésben foglalt lakóépületek energiahatékonysági és megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló korszerűsítéseinek pénzügyi eszközökkel történő támogatása a Közép-magyarországi régióban - KEHOP 5. 3. intézkedésben foglalt távhő- és hőellátó rendszerek energiahatékonysági és megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló korszerűsítéseinek 	<ul style="list-style-type: none"> - Pénzügyi intézmények (Végső kedvezményezett a lakosság. Kizárólag a hitel és pénzkölcsön nyújtása, pénzügyi lízing, kezesség és bankgarancia vállalása pénzügyi szolgáltatások közül legalább egy tevékenységet végző pénzügyi intézmények), - egyéb lízingcégek, - tőkealap-kezelők (pénzügyi

		pénzügyi eszközökkel történő támogatása a Közép-magyarországi régióban	közvetítők)
--	--	--	-------------

Tervezett energiahatékonysági programok a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban (GINOP)

PRIORITÁS	INTÉZKEDÉS	TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉG	KEDVEZMÉNYEZETTI KÖR
GINOP Prioritás 4: Energia	Vállalkozások energiahatékonyság növelését és megújuló energia felhasználását célzó fejlesztéseinek támogatása	- Épületek energiahatékonysági korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása - Gazdasági-termelési folyamat energiahatékonysági korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása	- KKV-k részére
GINOP Prioritás 8: Pénzügyi eszközök	4 b) beruházási prioritás	- a GINOP 4. prioritás, valamint KEHOP 5.1. intézkedés alá tartozó fejlesztések pénzügyi eszközökkel történő támogatása	- Pénzügyi intézmények (kizárólag a hitel és pénzkölcsön nyújtása, pénzügyi lízing, kezesség és bankgarancia vállalása pénzügyi szolgáltatások közül legalább egy tevékenységet végző pénzügyi intézmények), - tőkealapkezelők.
	4 c) beruházási prioritás	- a KEHOP 5.2, valamint 5.3. intézkedés alá tartozó fejlesztések pénzügyi eszközökkel történő támogatása	- Pénzügyi intézmények (Végső kedvezményezettek a közjogi vagy magánjogi szervezetek, távhő szolgáltatók, valamint a távhőtermelő gazdasági társaságok) (kizárólag a hitel és pénzkölcsön nyújtása, pénzügyi lízing, kezesség és bankgarancia vállalása pénzügyi szolgáltatások közül legalább egy tevékenységet végző pénzügyi intézmények), - tőkealapkezelők

Tervezett energiahatékonysági programok a Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban (EFOP)

PRIORITÁS	INTÉZKEDÉS	TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉG	KEDVEZMÉNYEZETTI KÖR
EFOP I./1.,2.,3.,4.,5		- Az eredetileg nem pusztán energetikai céllal kezdeményezett építési beruházások kötelező elemeként energiahatékonysági fejlesztések kivitelezése	- kizárólag az EFOP-ból támogatható intézményi fejlesztések esetében

Tervezett energiahatékonysági programok a Vidékfejlesztési Programban (VP)

PRIORITÁS	INTÉZKEDÉS	TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉG	KEDVEZMÉNYEZETTI KÖR
VP	5B	- Mezőgazdasági épületek, létesítmények energiahatékonysági és megújuló energiaforrások bevonását megvalósító fejlesztései, felújításai	- vállalkozások, vállalkozók
VP	5C	- A mezőgazdasági üzemen belüli, megújuló energetikai projektek	- vállalkozások, vállalkozók

Ezek közül, kiemelten a következő 3 Operatív Programhoz tartoznak a KKV-k számára megnyíló energiahatékonysági és megújuló energiaforrások alkalmazását elősegítő pályázati támogatási lehetőségek:

1.1.1 Gazdaságfejlesztési és innovációs operatív program (GINOP)

A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) a 2014-2020 évekre a gazdaságfejlesztésre fókuszál.

Fő prioritásai:

1. KKV-k versenyképességének javítása
2. Kutatás, technológia fejlesztés, innováció
3. ICT fejlesztések
4. Energiahatékonyság
5. Foglalkoztatás
6. Versenyképes munkaerő
7. Turizmus
8. Pénzügyi ösztönzők

A gazdaságfejlesztési pályázatokban a GINOP 4. prioritása tartalmazza az energetikai pályázatokat.

A hazai energiastratégia célja **az épületállomány fűtési energiaigényének 30%-kal való csökkentése** 2030-ra az európai uniós célokkal összhangban lévő épületenergetikai programok segítségével. A prioritás illeszkedve az operatív program versenyképességet ösztönző stratégiájához, a 4) b) tematikus célhoz kapcsolódva a vállalkozói szféra versenyképességét a KKV-k költséghatékony energiatermelésének és energiafelhasználásának ösztönzésével szolgálja. Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérésnél kiemelt szempont a környezettel összhangban való fejlesztés. Jelenleg a hazai vállalkozások közel harmadánál az energiatudatosság csak másodlagos szempont, és Nyugat-európai versenytársaikhoz képest átlagosan 40 %-kal több energiát használnak fel működésük során. Ez mind környezeti, mind gazdasági szempontból súlyos hátrányt okoz a hazai vállalatoknak a piaci versenyben. Az energiahatékonyság így először a vállalkozások, majd később a nemzetgazdaság szintjén is egyre inkább versenyképességi kérdéssé lép elő. **A prioritás a vállalkozói szektor épületállományában jelentkező energiafelhasználás csökkentéséhez és gazdasági-termelési folyamatainak optimalizálásához is hozzájárul az energiafelhasználás vonatkozásában. A prioritás egyszerre szolgálja a környezettudatos gazdasági versenyképesség erősítését, a környezetterhelés és a felhasznált primer energia mennyiségének csökkentését, ezen keresztül a rezsiköltségek terheinek enyhítését egyaránt. A prioritás tartalmazza a megújuló energiák minél szélesebb körű alkalmazásának lehetőségét, ezzel lehetőséget biztosítva az ország energiafüggetlenségének mérséklésére.**

bővebben:

<https://www.palyazat.gov.hu/az-europai-bizottsag-által-elfogadott-operativ-programok-2014-20>

Fontos tudni, hogy az energetikai prioritásban kiírandó GINOP-pályázatok mind komplex projektek: hőszigetelni kell, nyílászárót cserélni, és választani lehet a megújuló energiaforrás beépítését is.

Támogatható épületek jellemzői a tapasztalatok szerint: 2006 előtt épültek, nincs állékonysági problémájuk, nem csak irodaként funkcionálnak, korábban nem voltak pályázati pénzből fejlesztve, az elmúlt egy évben rendeltetésszerűen használták őket. Fontos kiemelni, hogy ha a beruházás előtt az épület „C” vagy magasabb energetikai minősítéssel rendelkezett, akkor a felújítás után legalább egy besorolással magasabb minősítést kell elérni. Ha az épület alacsonyabb besorolású volt, akkor minimum „C” besorolást kell kapnia a felújítás után.

Gazdasági vállalkozásokat érintő aktuális / illetve kiírás előtt álló “GINOP” felhívások

GINOP-4. Energia					
	Felhívás azonosító jele	Felhívás neve	Felhívás keretösszege	Felhívás meghirdetésének módja	Felhívás meghirdetésének tervezett (2016)
1.	GINOP-4.1.1-16	Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva	59,45	egyszerűsített	2016. július

bővebben:

1201/2016. (IV. 15.) Kormány határozat a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1006/2016. (I. 18.) Korm. határozat módosításáról

<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK16053.pdf>

(4637. oldal)

További – még a fenti kormányhatározatban nem szereplő - **várható kiírás:**

Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztések támogatása kombinált hiteltermékkel.

1.1.2 Környezeti és Energiahatékonyság Operatív Program (KEHOP)

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program fő célja a fenntartható, magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés elősegítése, valamint hogy ez a növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.

Az Operatív Program által meghatározott beavatkozási irányok:

1. Klímaváltozáshoz való alkalmazkodás
2. Települési vízellátás, szennyvíz-elvezetés és -tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése
3. Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos fejlesztések
4. Természetvédelmi és élővilág védelmi fejlesztések
5. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása

Mindezt áthatják azon horizontális célok, mint a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak megelőzése és mérséklése; az erőforrás-felhasználás hatékonyságának fokozása; a

szennyezések és terhelések megelőzése és mérséklése, valamint az egészséges és fenntartható környezet biztosítása.

1. A klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak megelőzése és mérséklése, az alkalmazkodóképesség javítása
 - a. A klímaváltozáshoz való alkalmazkodást, valamint a természeti katasztrófák megelőzését szolgáló adat- és tudásbázis megteremtése
 - b. A vízkészletekkel történő fenntartható gazdálkodás feltételeinek javítása
 - c. Árvizek kártételei elleni védekezés feltételeinek javítása
 - d. A lakosság személy- és vagyonbiztonságának növelése érdekében magasabb minőségű katasztrófavédelem
2. Települési vízellátás, szennyvíz-elvezetés és -tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése
 - a. Ivóvízminőség-javítás ivóvíz-kezelési technológiák fejlesztésével, más vízbázisra áttéréssel, térségi rendszerek kialakításával, rekonstrukcióval, illetve ezek kombinációjával
 - b. Szennyvízelvezetéssel és kezeléssel kapcsolatos fejlesztések
 - c. Szennyvíziszap optimális hasznosítása érdekében szükséges beruházások, fejlesztések energiahatékonysági elemekkel
3. Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos fejlesztések
 - a. Az elkülönített gyűjtési és szállítási rendszerek fejlesztése
 - b. Az előkezelés, a hasznosítás és az ártalmatlanítás alrendszerének fejlesztése a települési hulladék vonatkozásában
 - c. Országos Környezeti Kármentesítési Program
4. Természetvédelmi és élővilág védelmi fejlesztések
 - a. A természetvédelmi helyzet javítását és a leromlott ökoszisztémák helyreállítását célzó élőhely-fejlesztés
 - b. A természetvédelmi kezelés infrastrukturális feltételeinek javítása
 - c. A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok
 - d. A hazai Natura 2000 hálózat egységes szemléletben, a helyi közösségek bevonásával történő bemutatását szolgáló mintaprojektek
5. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása
 - a. Hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáramtermelés elősegítése

- b. Épületek energiahatékonysági korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásának kombinálásával
- c. Távhő- és hőellátó rendszerek energetikai fejlesztése, illetve megújuló alapra helyezése
- d. Szemléletformálási programok

bővebben:

https://www.palyazat.gov.hu/az_europai_bizottsag_altal_elfogadott_operativ_programok_2014_20

Aktuális / illetve kiírás előtt álló “KEHOP” felhívások

KEHOP-5. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása					
	Felhívás azonosító jele	Felhívás neve	Felhívás keretösszege	Beadás kezdete	Beadási határidő
1.	KEHOP-5.2.2	Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései	62,7	2016.03.30.	2016.09.30.

bővebben:

1084/2016. (II. 29.) Kormány határozat a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A16H1084.KOR×hift=ffffff4&txtreferer=00000001.TXT

1.1.3 Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP)

Az operatív program átfogó célja a Közép-magyarországi régió nemzetközi versenyképességének növelése a fenntartható fejlődés elvének érvényesítése mellett. A Közép-magyarországi régió fejlesztési céljai közvetlenül támogatják a növekedést és a foglalkoztatottság bővítését

A program fő területei:

1. Regionális gazdasági teljesítmény fenntartható módon történő növelése (tudásgazdagság, kreativitás, innováció)
2. Közösségi infrastruktúra fejlesztése
3. Foglalkoztathatóságot segítő társadalmi környezet fejlesztése

Fő prioritások:

1. Vállalkozások versenyképességének javítása, a foglalkoztatás ösztönzése és a tudásgazdaság fejlesztése
2. Pénzügyi eszközök és szolgáltatások fejlesztése
3. Településfejlesztés
4. Térségi integrált közösségvezérelt fejlesztési programok – CLLD
- 5. Közszolgáltatások infrastrukturális hátterének energiahatékonysági célú fejlesztései, illetve a szolgáltatások minőségének javítása**
6. Társadalmi Befogadást Szolgáló Programok
7. Foglalkoztathatóságot Szolgáló Programok
8. Technikai segítségnyújtás

bővebben:

<https://www.palyazat.gov.hu/az-europai-bizottsag-által-elfogadott-operativ-programok-2014-20>

Gazdasági vállalkozásokat érintő aktuális / illetve kiírás előtt álló “VEKOP” felhívások

VEKOP-5. Az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatásáról szóló 5. prioritás					
	Felhívás azonosító jele	Felhívás neve	Felhívás keretösszege	Felhívás meghirdetésének módja	Felhívás meghirdetésének tervezett (2016) / időpontja
1.	VEKOP-5.1.1-16	Vállalkozások épületenergetikai fejlesztései, valamint helyi hő-, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal a közép-magyarországi régióban	5,88	standard /egyszerűsített	2016. július
2.	VEKOP 5.1.2-16	Vállalkozások épületenergetikai fejlesztései, valamint helyi hő-, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal a közép-magyarországi régióban	5,88	pénzügyi eszköz	2016. július

1202/2016. (IV. 15.) Kormány határozat a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1011/2016. (I. 20.) Korm. határozat módosítás

<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK16053.pdf>

(4646. oldal)

1.2 Energiahatékonyság további pénzügyi ösztönzői

1.2.1 MFB Vállalkozásfinanszírozási Program

A program célja a magyar gazdaság általános versenyképességének fejlődését szolgáló modernizáció, az infrastruktúra- és a technológiafejlesztést előidéző beruházások támogatása.

Miért előnyös?

- állami támogatás, kedvezményes kamatozású kölcsön,
- hosszú lejáratú forint beruházási hitel.

Kik igényelhetik?

- mikro-, kis- és középvállalkozások (KKV),
- KKV-nak nem minősülő vállalkozások.

A Program energiahatékonysághoz kapcsolódó finanszírozási céljai:

- zöldgépjármű-gyártáshoz kapcsolódó beruházások,
- világítás korszerűsítésével összefüggő beruházások,
- decentralizált zöldenergia-termelési beruházások,
- hulladékhasznosítással kapcsolatos beruházások,
- agrárenergetikai beruházások,
- új zöldotthon-építési beruházások,
- épület-energiahatékonysági beruházások,
- távhőhatékonysági beruházások,
- megújuló energiaforrások felhasználását elősegítő beruházások,
- épületenergetikai felújításokhoz kapcsolódó beruházások.

bővebben:

<https://www.otpbank.hu/portal/hu/KNV/Finanszirozas/Refinanszirozotthitelek/MFB/Vallalkozasfinanszirozas>

1.2.2 A megújuló energia működési támogatás

A magas kezdeti tőkebefektetéssel járó megújulóenergia-beruházások egyik lehetséges támogatási formája a beruházási támogatás. Leggyakoribb formája a vissza nem térítendő **beruházási támogatás**, amely során az állam a megújulóenergia-projektek beruházási összegének bizonyos százalékát visszafizeti a beruházó számára. A rendelkezésre álló fejlesztési források véges kerete esetén a beruházók pályázati eljárással juthatnak a támogatáshoz.

A 2014 és 2020 közötti időszakban jelentős európai uniós fejlesztési forrás áll Magyarország rendelkezésére, amelyeket az Unió által meghatározott 11 fejlesztési célnak megfelelően kialakított pályázati programok keretében kell odaítélni. Az Európai Strukturális és Beruházási Alapokból megújulóenergia-beruházásokkal kapcsolatos pályázatok – a mindenkor aktuális kiírások függvényében – több ágazati és területi operatív programban is elérhetőek lehetnek:

- A Vidékfejlesztési Operatív Program (VP) és a Terület és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében önkormányzatok pályázhatnak, a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) kifejezetten a vállalkozói szféra számára szól.
- A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programban (KEHOP) főleg közintézmények, egyházak, civil szervezetek, távhőszolgáltatók számára áll rendelkezésre forrás energiahatékonysági beruházásokra, amelyek a konkrét kiírásoknak megfelelően megújulóenergia-beruházásokkal is kombinálhatók.
- A Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Programban (VEKOP) érhetőek el források Magyarország egyetlen „fejlettebb” régiójának, a Közép-magyarországi régióknak a további fejlesztéséhez.
- A 2014-2020-as programozási időszakban rendelkezésre álló, egyéb közvetlen közösségi források általában innovációs, kutatás-fejlesztési projektekre fordíthatóak, melyek közül energetikával, illetve környezetvédelemmel a **Horizon2020** program foglalkozik.

Jogszámban rögzített módon az EU emissziókereskedelmi rendszerének (ETS) keretében keletkező állami bevételek 25%-a a Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer (ZFR) fedezetéül szolgál. Társasházak, lakószövetkezetek számára a ZFR Otthon Melege Program kínál pályázati lehetőséget épületenergetikai korszerűsítéseket célzó beruházások támogatására. A felújítások során C épületenergetikai kategóriából induló épületek esetében kötelező, egyéb esetekben választható eleme a megújuló energiát hasznosító rendszerek kiépítése.

A megújuló energiaforrásokból villamos energiát előállító termelőberendezések üzemeltetői a magasabb fajlagos költségeik ellensúlyozására – a jogszabályi kereteknek megfelelően – **működési támogatásban** részesülhetnek. Magyarországon megújuló energiaforrásokkal előállított hőenergiára működési támogatás nem érhető el.

A nagyobb megújuló energiaforrást felhasználó erőművek a **kötelező átvételi rendszer** (KÁT rendszer) keretében értékesíthetik a megtermelt villamos energiát, jogszabályban meghatározott módon és áron. A kötelező átvételi rendszer a megújuló energiaforrásból és hulladékból történő villamosenergia-termelés ösztönzésének egyik hazai eszköze, amelyben a villamos energia a piaci árnál magasabb, jogszabályban meghatározott átvételi áron értékesíthető.

A támogatott átvételi ár különbözik

- a megújuló energiaforrásból, illetve
- hulladékból termelt villamos energia esetében, továbbá
- az átvételi árak differenciáltak a méret (névleges villamos teljesítőképesség),
- a jogosultság megszerzésének időpontja (2008. január 1-je előtt vagy után),
- a zónaidő (csúcs-, völgy- és mélyvölgy-időszak), valamint
- részben a technológia (napenergia, szélenergia) alapján is.

A KÁT rendszer keretében átvehető villamos energia mennyiségének és az átvétel időtartamának meghatározása biztosítja, hogy a termelő legfeljebb a befektetés megtérüléséig kaphasson támogatást. Amennyiben bármely más támogatásban részesül az erőmű, az átvételi idő ezzel arányosan kerül csökkentésre.

A legkisebb méretű termelőberendezések az ún. **háztartási méretű kiserőművek** (HMKE), amelyek – jogszabály szerint – olyan, a kiefeszültségű hálózatra csatlakozó kiserőművek, melyek csatlakozási teljesítménye egy csatlakozási ponton nem haladja meg az 50 kVA-t. A háztartási méretű megújulóenergia-termelő berendezések telepítésével lehetőség nyílik arra, hogy a felhasználók (pl. magánemberek, intézmények vagy vállalkozások) csökkentsék a közcélú hálózatról vételezett villamos energia mennyiségét. HMKE-k esetében az elszámolás a közcélú hálózatról vételezett és a hálózatba betáplált energiamennyiségek szaldója alapján történik. A szaldó-elszámoláshoz szükség van egy speciális mérőberendezés (ad-vesz mérő) felszerelésére, amelyből időszakonként kiolvasható a vételezett és betáplált villamos energia mennyisége. Az elszámolási időszak végén a vételezett energiamennyiségből levonásra kerül a betáplált energiamennyiség.

A felhasználónak a HMKE üzembe helyezésére vonatkozó szándékáról a kiserőmű alapvető műszaki adatait tartalmazó írásbeli vagy elektronikus igénybejelentésben tájékoztatnia kell a vele jogviszonyban álló elosztótársaságot.

Bővebben: <http://enhat.mekh.hu/index.php/mukodesi-tamogatas-e/>

Kilátások és következtetések

Magyarország 2020-ig 12 000 milliárd forint fejlesztési forrást használhat fel az Európai Unió és a hazai költségvetés támogatásával. A magyar kormány által benyújtott és az Európai Bizottság által elfogadott operatív programok illeszkednek az EU2020 stratégiához, amelytől azt várjuk, hogy az Európai Unió a világ legversenyképesebb gazdasági és politikai közösségévé váljon a válság utáni új világrendben.

Magyarország az uniós tagállamok közül az elsők között szerepel az egy lakosra jutó támogatási összeg tekintetében, hiszen 2020-ig minden magyar állampolgárra 712 ezer forint fejlesztési forrás jut, ez 50 ezer forinttal több, mint az előző fejlesztési ciklusban. A vállalkozások számára legfontosabb Operációs Program a GINOP 4. energiahatékonysági prioritásában tervezett programok fontos szerepet töltenek be a fosszilis energiafordozóktól való függés leküzdésében, az ellátásbiztonság növelésében és klímavédelmi, környezetvédelmi célkitűzések elérésében.

Az egyedi célkitűzés keretében tervezett beavatkozások révén megvalósul a primer energia felhasználás csökkentése, illetve a megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiségnek a növelése a teljes bruttó energiafogyasztáson belül.

Az intézkedések – a 2012/27/EU irányelv 3. cikkével összhangban – biztosítják az energiahatékonyságot célzó stratégiai tervezést. A beavatkozások elengedhetetlenek a 2012/27/EU irányelv szerinti energiahatékonysági kötelezettségek tagállami teljesítéséhez, valamint a 2009/28/EK irányelvben megfogalmazott, a megújuló energiafelhasználás növelésére vonatkozó előírások teljesítéséhez. Járulékos hatásként javul Magyarország külkereskedelmi mérlege, valamint az energiahatékonysági beruházások megrendelést biztosítanak az építőiparnak és a gépiparnak.

A tervezett GINOP intézkedések eredményeképpen 2023. évben az épületek energetikai korszerűsítésének köszönhetően várhatóan 2,23 PJ primer energia felhasználás megtakarítás érhető el 2020. évre vonatkozó értékéhez képest, hozzájárulva a Nemzeti Reform Programban előírányzott 18 %-os energia megtakarítás eléréséhez. Hasonlóan, a tervezett GINOP intézkedések eredményeképpen 2023. évben a termelési folyamatok

energetikai korszerűsítésének köszönhetően várhatóan 0,02 PJ primer energia felhasználás megtakarítás érhető el.

A tervezett GINOP fejlesztések eredményeképpen a 2023. évben várhatóan 2,10 PJ/évvel növekszik a megújuló energiaforrások bruttó végső felhasználása a 2012. évre vonatkozó értékhez képest.

Ezek alapján a tervezett GINOP beruházások által a megújuló alapú energia felhasználás a 2012. évi 61,713 PJ/év értékről 2023. évben várhatóan 63,813 PJ/év értékre emelkedik, hozzájárulva ezzel a Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Tervben kitűzött, a teljes bruttó energiafelhasználáson belül elérendő 14,65%-os megújuló részarány teljesítéséhez, és járulékos hatásként hozzájárulva az ország energiainport függőségének oldásához.

A pályázatokról folyamatos, naprakész információt a <https://www.palyazat.gov.hu/> honlap nyújt.

Ezenkívül a nemzeti energiahatékonysági célkitűzés teljesítéséhez – az európai uniós követelményekkel összhangban – az Országgyűlés megalkotta az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvényt, amely energiahatékonysági és megújuló alapú energiaforrásokról szóló tájékoztató honlap létrehozását írja elő. Ennek keretében a **Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal együttműködik** energiahatékonysági és **pénzügyi szolgáltatókkal**, kiskereskedelmi energia-értékesítő vállalatokkal és egyéb érintett szervekkel.

A honlap – többek között - az energiahatékonysági szolgáltatások és a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos beruházások finanszírozására, támogatására rendelkezésre álló pénzügyi eszközök, pályázati forrásokról is naprakész információt nyújt.

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal Energiahatékonyságról szóló tájékoztató honlapja: <http://enhat.mekh.hu/>

Irodalom

1. Hungarian Energy Strategy 2030
http://www.terport.hu/webfm_send/2658
2. Magyarország III. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terve (2015. augusztus)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:315:0001:0056:Hu:PDF>
3. “GINOP”, “KEHOP”, “VEKOP”, Operatív Programokról bővebben
https://www.palyazat.gov.hu/az_europai_bizottsag_atal_elfogadott_operativ_programok_2014_20
4. 1201/2016. (IV. 15.) Kormány határozat a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1006/2016. (I. 18.) Korm. határozat módosításáról
<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK16053.pdf>
5. 1084/2016. (II. 29.) Kormány határozat a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A16H1084.KOR×hift=ffffff4&txtreferer=00000001.TXT
6. 1202/2016. (IV. 15.) Kormány határozat a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1011/2016. (I. 20.) Korm. határozat módosítás
<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK16053.pdf>
7. MFB Vállalkozásfinanszírozási Program
<https://www.otpbank.hu/portal/hu/KNV/Finanszirozas/RefinanszirozottHITELEK/MFBVallalkozasfinanszirozas>
8. Megújuló energia működési támogatás
<http://enhat.mekh.hu/index.php/mukodesi-tamogatas-e/>
9. Aktuális pályázati lehetőségek a Szécheny 2020 programban
<https://www.palyazat.gov.hu>
10. Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal Energiahatékonyságról szóló tájékoztató honlapja
<http://enhat.mekh.hu/>

www.euratex.eu/set
set@euratex.eu

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union